

۲۰۱۷

مرکز ملی تحقیقات

راهبردی آموزش پزشکی

طرح پژوهشی

عنوان طرح:

بررسی دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی
همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی

نام مجری طرح:

نسیم انصاری

همکاران طرح:

دکتر لیلا معصومی

دکتر حسین وکیلی مفرد

مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی

طرح پژوهشی:

گرت نوع ۱: آموزش الکترونیک

عنوان طرح:

**بررسی دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در
خصوص اجرای آموزش مجازی**

نام مجری طرح:

نسیم انصاری

نام همکاران طرح:

دکتر لیلا معصومی

دکتر حسین وکیلی مفرد

نام موسسه محل انجام طرح

دانشگاه علوم پزشکی همدان

تاریخ

۱۳۹۵

صلى الله عليه وآله

۱. اطلاعات مربوط به طرح پژوهشی:

• عنوان به فارسی:

بررسی دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی

• عنوان به انگلیسی

- *Survey of perceptions of graduate students of Hamadan University of Medical Sciences on the implementation of virtual education*

• واژگان کلیدی: دانشجویان - تحصیلات تکمیلی - علوم پزشکی - همدان - آموزش مجازی

• محل انجام طرح: علوم پزشکی همدان

• نوع طرح: کاربردی

• روش مطالعه:

• مدت زمان کل طرح: ۶ ماه

• روش اجرای پژوهشی بطور مختصر:

ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه است که بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان توزیع خواهد شد. این پرسشنامه حاوی دو بخش می باشد که بخش اول مربوط به اطلاعات دموگرافیک (جنسیت، تاهل، وضعیت شغلی، مقطع تحصیلی، دانشکده) و بخش دوم سوالاتی با پاسخ بسته با طیف پنج درجه ای مقیاس لیکرت جهت بررسی دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی نسبت به اجرای آموزش مجازی از ابعاد مختلف (آموزش مجازی به عنوان محیط آموزشی مستقل، آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزشی مؤثر، آموزش مجازی به عنوان محیط آموزش چند رسانه ای، آموزش مجازی به عنوان محیط آموزش مبتنی بر هدایت آموزش دهندگان) است.

برای نمره گذاری، از مقیاس ۵ نقطه ای لیکرت (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) برای این گزینه ها به ترتیب نمره های ۱ تا ۵ استفاده خواهد شد. پرسشنامه مذکور یک پرسشنامه استاندارد است که توسط میر علی سید نقوی در پژوهشی مشابه استفاده شده است و با تایید صاحب نظران و کارشناسان آماری از روایی لازم برخوردار می باشد. پایایی این پرسشنامه ها نیز با استفاده از روش اندازه گیری آلفای کرونباخ محاسبه شده است. که ضریب آلفای کرونباخ این پرسشنامه برابر با ۰,۹۲ بوده است [۱۲]. معمولاً دامنه ضریب اعتماد آلفای کرونباخ از صفر (۰) به معنای عدم پایداری، تا مثبت یک

(+۱) به معنای پایائی کامل قرار می‌گیرد و هر چه مقدار بدست آمده به عدد مثبت یک نزدیکتر باشد قابلیت اعتماد پرسشنامه بیشتر می‌شود.

• استفاده کنندگان بالقوه نتایج پژوهش:

• همکاران اصلی طرح:

نام	نوع همکاری	ایمیل	شماره همراه

• بیان مسئله:

نزدیکی و همکاری متقابل فناوری های اطلاعات و ارتباطات با رویکردها و نظریه‌های جدید یادگیری یکی از بنیان های تغییر و بازنگری نظام های آموزشی در محیط جدید جهانی و عصر اطلاعات است [۱] و پرداختن نظام‌های آموزشی از یک سو به باز اندیشی و بازسازی برنامه درسی برای سواد رایانه ای و از سوی دیگر، تجدید حیات و غنی سازی محیط یادگیری برای برقراری تعامل میان یادگیرنده و منابع یادگیری ملزم می باشند. از این رو بازنگری در شیوه های سنتی تدریس و جایگزینی آن با شیوه های نو برای تجهیز یادگیرنده به مهارت های شناختی ضرورت دارد، و استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات برای دست یابی به هدف‌های «یادگیری با کیفیت برای همه» اجتناب ناپذیر است [۲]. از نظر گریسون و اندرسون فناوری های اطلاعاتی و ابزارها و شبکه های درون آن نظیر وب، شکل جدیدی از ابزارهای شناختی هستند که این فناوریها قادرند با گذر از محدودیت های زمانی و مکانی، آموزش و یادگیری را در همه جا و در هر زمان میسر سازند، و به گونه ای هوشمند تفکر انتقادی، حل مسئله و یادگیری سطح بالاتر را تسهیل و امکان پذیر سازند [۳].

موسسه یونسکو در تعریفی می گوید: آموزش مجازی به هر نوع فرآیند آموزشی اشاره دارد که در آن، همه یا بیشتر تدریس توسط افرادی انجام می شود که از نظر زمانی و مکانی در فضایی دور از یادگیرنده از طریق یک رسانه مصنوعی چاپی یا مجازی انجام می شود [۴]. در تعریفی دیگر آموزش مجازی، نظام آموزش برنامه ریزی شده برای سازماندهی فراینده یاددهی-یادگیری به وسیله یک سازمان نه یک معلم، که

هدف آن گزینش و کاربرد راهکارهای مناسب برای استفاده از فناوری های جدید در آموزش، تسهیل ارتباط دو سویه میان معلم و شاگرد، فراهم کردن زمینه های یادگیری مستقیم و ارزشیابی نتایج دانش توسط خود یادگیرندگان است[۵].

در عصر حاضر مقوله آموزش مجازی یکی از مسائل مطرح در جوامع اطلاعاتی که عنوان یک ابزار کسب دانش، به سرعت در حال گسترش، توسعه و تحول است. به گفته دادس از عوامل موثر در رشد این نوع روش آموزشی منافع اقتصادی، انعطاف پذیری، حذف بعد مسافت را می توان نام برد که نیازی به ساختمان های فیزیکی برای ارائه خدمات آموزشی نمی باشد و اساتید و مربیان نیز در این روش در مقایسه با روش های سنتی فرصت بیشتری جهت تعلیم افراد بیشتر دارند[۶]. در این نوع شیوه آموزشی، امکان یادگیری مادام العمر بدون محدودیت مکانی و زمانی برای هر فرد وجود دارد و مسائل و مشکلات مربوط به کمبود اساتید مجرب و فضای آموزشی مناسب آن گونه که در روش سنتی مطرح می باشد رفع شده است[۷].

از طرفی آموزش مجازی، می تواند بسیاری از مشکلات جوامع، از جمله نیازهای روزافزون مردم به آموزش، عدم دسترسی یکسان به مراکز آموزشی، کمبود امکانات اقتصادی، کمبود اساتید مجرب، و هزینه های زیادی را که صرف آموزش می شود را برطرف نماید. همچنین آموزش مجازی، موجب توسعه یادگیری گروهی، افزایش کمیت پذیرش دانشجو و کیفیت مطالب آموزشی، افزایش تعاملات فراگیر با اساتید و... می شود که اینها همه در سایه فناوری اطلاعات و شیوه های جدید آموزش امکان پذیر است[۸]. کاستلز معتقد است در عصری که اطلاعات همیشه و همه وقت در دسترس است، مفهوم یادگیری تغییر یافته است. آنچه باید در کلاس درس مورد توجه و تاکید قرار گیرد، آموزش یادگیری است؛ به این معنا که آموزش گیرندگان بطور دقیق اطلاعات مورد نیاز خود را تشخیص دهند و از مهارت لازم برای تصمیم گیری و انتخاب آن برخوردار باشند. آنان باید بتوانند اطلاعات را بسرعت جستجو کرده و پس از پردازش، از آن استفاده کنند. به عبارت دیگر، یادگیری نوین بر توسعه توانائی فراگیران دانش در تبدیل اطلاعات به دانش کاربردی تاکید دارد. منظور از یادگیری مجازی، انتقال آگاهی از طریق واسطه های مجازی است که شکاف ایجاد شده بدلیل فاصله مکانی یا زمانی مدرس و یادگیرنده را پر می کند [۹]. دامنه این واسطه های مجازی، صدا، تصویر، اطلاعات و غیره را در بر می گیرد که از راههائی نظیر رادیو، تلویزیون یا بسترهای مبتنی بر شبکه وب - اینترنت - و به کمک فناوری های مختلف ضبط و پخش، به تبادل اطلاعات با یکدیگر می پردازند

هدف این فناوریها، ایجاد امکان انتقال یادگیری به شیوه ای جدید، بهتر، ارزانتر و سریعتر نسبت به روشهای کلاسی سنتی است [۱۰].

با توجه به افزایش تعداد متقاضیان ورود به تحصیلات تکمیلی، دوره های حضوری موجود دیگر پاسخگوی این نیازهای فزاینده نیستند، از آنجایی که بخش عمده ای از متقاضیان تحصیلات تکمیلی را کارشناسان شاغل و دارای مسئولیت های اجتماعی و خانوادگی تشکیل می دهند که شرکت در دوره های حضوری به صورت تمام وقت برای آنان امکانپذیر نیست؛ [۱۱] لذا توجه به راه اندازی و اجرای آموزش مجازی منجر به برطرف کردن محدودیت های معمول در روش سنتی آموزش خواهد شد. علاوه بر این از آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزشی موثر، مستقل، چند رسانه ای و همچنین مبتنی بر هدایت آموزش دهندگان نیز یاد می شود، که به نظر می رسد مطالعه و بررسی هر یک از این حیطه ها باعث روشن شدن ابعاد و عوامل موثر در آموزش مجازی و برنامه ریزی و اجرای مطلوب تر آموزش مجازی خواهد شد. در این پژوهش نیز به مطالعه دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی جهت اجرای آموزش مجازی در دانشگاه علوم پزشکی همدان که منجر به عواملی چون ایجاد فرصت و گسترش آموزش برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی، استفاده از امکانات آموزشی برای بسط دادن به آموزش، حل مشکل ساعت تدریس استاد به دلیل مشغله های آموزشی و پژوهشی می شود؛ خواهیم پرداخت. از آنجایی که آمادگی منابع انسانی برای ورود به عرصه آموزش مجازی یکی از مهم ترین عواملی است که می تواند در موفقیت یا شکست این نوع یادگیری نقش تعیین کننده داشته باشد و گسترش موثر آموزش های مجازی بدون توجه به دیدگاه دانشجویان، به ویژه دانشجویان تحصیلات تکمیلی نسبت به این فناوری، موفقیت آمیز نخواهد بود. بر این اساس پیش از راه اندازی و اجرای آموزش مجازی لازم است که دیدگاه دانشجویان به ویژه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دریافت، بررسی و در جهت پاسخ به انتظارات و نیازها، اجرای بهینه آموزش مجازی با تجهیز امکانات و رفع نواقص اقدام گردد.

• مروری بر تحقیقات پیشین:

سید نقوی (۱۳۸۶) به پژوهشی با عنوان "بررسی نگرش استادان و دانشجویان به یادگیری مجازی: پیمایشی در دانشگاه های دارای آموزش الکترونیک در ایران" پرداخت. بر این اساس، ۹۵ پرسشنامه برای استادان و ۱۶۱ پرسشنامه برای دانشجویان ارسال شد. پس از تجزیه تحلیل داده ها مشخص شد که استادان نگرش

مثبتی به یادگیری مجازی به عنوان ابزار کمک آموزشی دارند. در این خصوص، احساس مفید بودن و خودکامیابی استادان مهمترین عامل تمایل آنها به استفاده از یادگیری مجازی بوده است. بر این اساس نگرش دانشجویان عواملی نظیر استقلال، راهنمایی استادان و آموزش چندرسانه ای مهمترین متغیرهای موثر بر نگرش آنان از موثر بودن آموزش های مجازی است [۱۲].

یعقوبی و همکارانش (۱۳۸۷) به پژوهش تحت عنوان "ویژگی های مطلوب دانشجویان و اعضای هیات علمی در یادگیری مجازی در آموزش عالی ایران: دیدگاه دانشجویان دوره های مجازی" پرداختند. و ابزار اصلی تحقیق پرسشنامه مجازی بود. نتایج نشان داد در بین ویژگی مطلوب برای دانشجویان دوره های مجازی اعتماد به نفس و مسوولیت پذیری، مشارکت و خلاقیت، مهارت در فناوری اطلاعات و عوامل انگیزشی از اولویت بیشتری برخوردار است. از دیدگاه پاسخگویان مدیریت و تشویق، تعامل مجازی، پشتیبانی از دانشجویان، تعهد مجازی، تامین محیط تعاملی و نگرش مثبت به یادگیری مجازی مهم ترین ویژگی های مطلوب اعضای هیئت علمی در یادگیری مجازی به شمار می روند [۱۱].

دلاور و همکارانش (۱۳۹۰) به پژوهشی با عنوان "نقش آموزش مجازی در یادگیری خلاق دانشجویان از دیدگاه اعضای هیئت علمی دانشگاه های شهرستان بجنورد" پرداختند. جامعه آماری این پژوهش اساتید هیئت علمی دانشگاه های شهرستان بجنورد به تعداد ۲۴۰ بوده است و حجم نمونه ۱۴۹ نفر برآورد گردید. نتایج پژوهش نشان داد که آموزش ترکیبی (آنلاین و حضوری) یعنی مولفه یادگیری مبتنی بر کامپیوتر دارای بیشترین نقش بر یادگیری خلاق دانشجویان دارد. همچنین نتایج حاکی از آن بود که اگر چه آموزش مجازی در یادگیری خلاق دانشجویان موثر است، با این حال بهتر است که اعضای هیات علمی هم آموزش ببینند. بنابراین لازم است که دانشگاه ها به تجهیزات دیجیتالی و زیرساخت های مبتنی بر وب، مجهز گردند [۱۳].

سعیدی نجات و همکارانش (۱۳۹۰) به پژوهشی با عنوان "تاثیر برنامه های آموزش مجازی بر موفقیت تحصیلی دانشجویان" پرداختند این مطالعه نیمه تجربی در بین ۱۹۱ نفر از دانشجویان مقاطع کاردانی و کارشناسی رشته های مختلف گروه بهداشت و مدیریت انجام شد. پرسشنامه محقق ساخته نظرسنجی در رابطه با تناسب محتوای درس و اهداف آموزش مجازی، میزان دستیابی به اهداف و رفع نیاز آموزشی، نوع محتوا، ارتباط استاد و دانشجویان و ترغیب دانشجو به مطالعه تنظیم گردید. نتایج نشان داد که آموزش مجازی یک روش جدید و موفق آموزشی است که برای دستیابی به اهداف عالیه آن نیاز به تداوم، زمان و ارتقای دسترسی به رایانه و اینترنت در کل جامعه می باشد. توصیه می شود در ابتدای ورود به دانشکده

واحد آشنایی با رایانه و اینترنت برای دانشجویان ترم اول ارائه گردد تا بتوان مشکلات ناشی از ارتباط با سایت آموزش مجازی را مرتفع نمود[۱۴].

رضوی (۱۳۹۲) به پژوهشی تحت عنوان "آموزش از راه دور: رضایت مندی، فرهنگ استفاده از فن آوری اطلاعات و ارتباطات و خودآموزی دانش آموزان" پرداخت. جامعه آماری کلیه مدارس آموزش مجازی کشور بود. داده ها با تکمیل ۸۷۵ پرسشنامه در ۴۲ مدرسه آموزش مجازی ۶ استان جمع آوری شد. نتایج نشان داد که آموزش مجازی در استان های محروم موفق تر بوده و رضایت تحصیلی دو گروه دانش آموز متوسطه و راهنمایی مناسب بوده، اما دانش آموزان متوسطه بیشتر رضایت داشته اند؛ در زمینه توسعه فرهنگ استفاده از فن آوری های آموزشی، مدارس کمتر از میزان مورد قبول بوده اند؛ عدم موفقیت با توجه به میزان برخورداری مناطق متفاوت بوده است و تحصیل در مدارس آموزش مجازی بر خودآموزی دانش آموزان تاثیر مثبت داشته است[۱۵].

افیونی و همکارانش (۱۳۹۲) به پژوهشی با عنوان مطالعه امکان سنجی اجرای دوره آموزش مجازی در دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان (اصفهان) پرداختند که این پژوهش از نوع توصیفی پیمایشی و ابزار مورد استفاده پرسشنامه بسته شامل چهار بعد (تکنولوژی، فرهنگی-اجتماعی، سازمانی و آموزشی) بود. نتایج این پژوهش حاکی از آن بود که از نظر اعضای هیات علمی امکان اجرای این دوره ها در هر ۴ بعد به طور معناداری بالاتر از حد متوسط بود. بر اساس ویژگی های دموگرافیک (جنسیت، سن، گروه آموزشی و سابقه کار) بین میانگین نظرات پاسخ گویان تفاوت معنادار آماری وجود نداشت. با توجه به نتایج به دست آمده، امکان اجرای این دوره ها وجود دارد اما برای پیشگیری از مشکلات هنگام اجرا باید کاستی های موجود برطرف شود[۱۶].

کشاورزی و همکارانش (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان امکان سنجی استقرار آموزش مجازی در دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی آزاد اسلامی واحد مرودشت به این نتایج دست یافتند که امکان استقرار آموزش مجازی در دانشگاه آزاد اسلامی مرودشت از نظر مسئولین و اساتید و همچنین در بین دانشجویان در سطح بالایی قرار دارد. میزان علاقه مندی و تمایل اساتید و دانشجویان نسبت به آموزش مجازی در سطح بسیار بالایی به دست آمد. همچنین نقش امکانات سخت افزاری و نرم افزاری در توسعه آموزش مجازی در سطح بسیار بالایی قرار داشت. نتایج نهایی حاکی از آن بود که با پذیرش و مقبولیت این سیستم در بین جوامع و به نوعی حل شدن موانع فرهنگی، به نظر می رسد آماده کردن زیرساخت ها و تجهیزات مورد نیاز دیگر این

فناوری در سطح سازمانی و ملی به عنوان مکمل های این سیستم نقش به سزایی در پیشرفت آن خواهد داشت [۱۷].

وسیلی و فرج اللهی (۱۳۹۴) به پژوهشی با عنوان "مقایسه تاثیر دو روش آموزش مبتنی بر مساله و شیوه الکترونیک آن بر یادگیری اینترنت های بخش قلب" پرداختند. این مطالعه از نوع نیمه تجربی، مداخله ای و توسط پیش آزمون و پس آزمون بر روی ۶۴ نفر از اینترنت های بخش قلب بیمارستان شریعتی اصفهان صورت گرفته است. آموزش های به دو روش مبتنی بر مساله و مبتنی بر مساله به سبک الکترونیک برای هر گروه به طور جداگانه ارائه گردید نتایج نشان داد که بین نمرات گروهی که با روش الکترونیک مبتنی بر مساله آموزش دیده اند با گروهی که به سبک مبتنی بر مساله با متد اصلی و حضوری آموزش دیده اند اختلاف معناداری وجود دارد؛ با وجود مزیت های سبک الکترونیک، استفاده از روش مبتنی بر مساله به سبک الکترونیک برای ارائه این واحد درسی در دانشجویان پزشکی پیشنهاد می گردد [۱۸].

پیشینه پژوهش در خارج از ایران:

در پژوهشی که پینا (۲۰۰۴) در مورد عوامل تاثیرگذار در رواج آموزش مجازی با نمونه ۱۷۰ نفری از افراد روستایی و شهری در موسسات آموزش مجازی ایالات متحده آمریکا انجام داد، دریافت که ۳۰ عامل در رواج و گسترش آموزش مجازی موثر است. عواملی مانند دسترسی به فناوری ها، به کارگیری اصول طراحی آموزشی و در نهایت پشتوانه مالی محکم و سطح بالای اطلاعات مدیران به عنوان مهمترین عوامل در گسترش این شیوه آموزش شناخته شدند [۱۹].

آیدین و تاسی (۲۰۰۵) در پژوهش خود به بررسی میزان آمادگی صد شرکت برتر ترکیه برای یادگیری مجازی پرداختند. نتایج این مطالعه نشان داده است که گروه های مورد بررسی به طور کامل برای آموزش مجازی آماده هستند، اما آن ها به منظور افزایش توانایی برای موفقیت در پیاده سازی یادگیری مجازی به ویژه در زمینه منابع انسانی به بهبود نیاز دارند. همچنین این محققان اشاره به این امر دارند که سازمانی که بخواهد یادگیری مجازی را اتخاذ کند باید حداقل فناوری مورد نیاز را داشته باشد، زیرا بدون تجهیزات مناسب و دسترسی آسان، پیاده سازی هرگونه یادگیری مجازی واقعا سخت است [۲۰].

کیم (۲۰۰۵) در تحقیقی با عنوان "انگیزش بزرگسالان در یادگیری مجازی" نتیجه گرفت که بزرگسالان شرکت کننده در دوره های یادگیری مجازی هدف خود را بهبود وضعیت شغلی خود می دانند و دلایل انتخاب یادگیری مجازی را انعطاف پذیری و راحتی آن ذکر کرده اند [۲۱].

ویبر و لنون (۲۰۰۷) در مطالعه ای به مقایسه اثربخشی یادگیری مبتنی بر وب و روش سنتی (سخنرانی) طی دو سال تحصیلی و چهار قسمت از درس (اصول بازیابی) جهت دانشجویان سطح جدید الورود پرداختند. جهت اثربخشی مواردی مانند برایندهای یادگیری (۱. امتحان پایان ترم ۲. پروژه ترم و ۳. نمره نهایی دوره) و رضایت کلی از دوره (۱. از دوره و ۲. از مدرسه) تعیین شد. بخش سنتی این دوره در کلاس درس با استفاده از سخنرانی به همراه فن آوری های متوسط مانند پاورپوینت، تلویزیون/ویدئو، اورهد و ... دوبار در هفته انجام شد. قسمت مبتنی بر وب از طریق اینترنت، تمام سخنرانی های دوره ها و مواد را از طریق صفحات وب در بسته های هفتگی مانند بخش سنتی ارائه داده شد. به منظور کنترل عناصر خاص و اندازه گیری تفاوت ها، حداکثر تشابه در مواردی مانند استاد، کتاب، امتحانات، تکالیف، پروژه ها، و پوشش مواد مشابه در همه بخش ها طراحی شد. بدین ترتیب تنها عناصر متفاوت، مواردی مانند روش ارائه و تماس با استاد بود. دو مطالعه به همین نحو در دو دانشگاه انجام گرفت. در مطالعه اول ۳۱ نفر در روش سنتی و ۱۷ نفر در روش مبتنی بر وب و در مطالعه دوم ۳۴ نفر در روش سنتی و ۳۵ نفر در روش مبتنی بر وب شرکت نمودند. نتایج حاصل نشان داد که هر دو گروه در دستیابی به اهداف کلی و عینی دوره، میزان یادگیری، رضایت مندی مشابه بودند. دانشجویان با فن آوری و محیط اجرا راحت بودند و علت اصلی منفی عدم تعامل شخصی (استاد-دانشجو) بود [۲۲].

جانسون و همکارانش (۲۰۰۸) تحقیقی با عنوان "یک آزمون تجربی از عوامل موثر در ایجاد موفقیت آمیز محیط های آموزش الکترونیک" انجام داده اند. نتایج این تحقیق حاکی از این است که از عواملی که باعث محدودیت در پیاده سازی موفق آموزش الکترونیک می شود، می توان به عدم پذیرش آموزش الکترونیکی توسط کاربر، عدم تسلط کافی کاربر به کامپیوتر و بودن استرس در هنگام کار با محیط آموزش الکترونیکی اشاره کرد، محققان معتقدند که باید از تجربیاتی که ایجاد حس مشترک در درون کلاس درس مجازی می کنند، استفاده شود [۲۳].

دانیل و همکارانش (۲۰۱۱) در پژوهش خود با عنوان "آموزش مجازی با استفاده از یک محیط یادگیری کارآمد" بیان کردند که، نگرش نسبت به قوه ی ادراک، دانسته های رایانه ای، انگیزه، سبک یادگیری، در دسترس بودن زیرساخت ها و توزیع جنسی تا حد نسبتا زیادی در موفقیت اجرا و استقرار آموزش مجازی

مفید است و با استفاده از محیط آموزش مجازی مناسب یادگیری خود تنظیم محقق می شود. ارتباط معنی داری بین انگیزه و تلاش دانش آموز در این محیط دیده شده است و در نهایت استفاده مناسب از منابع یادگیری به عنوان بخشی از صلاحیت تحت نظارت در نظر گرفته شده است [۲۴].

ففرل و همکارانش (۲۰۱۰) پژوهشی تحت عنوان پروژه آزمایشی "آموزش الکترونیکی-دستیار: یادگیری مبتنی بر روش وضعیت گرا در آموزش پرستاری" انجام دادند. هدف این تحقیق استفاده از ابزارهای جدید و فنی یادگیری الکترونیکی برای آموزش پرستاری در سراسر اروپا بر اساس رویکرد یادگیری وضعیت گرا است. نتایج نشان داده است که نکات اصلی موفقیت برای ساخت آموزش الکترونیکی دسترسی رایگان به ابزار، علاقه و انگیزه شدید معلمان، وضعیت یادگیری مبتنی بر رویکرد، توسعه ساختار، فرآیندهای تصویری تصمیم گیری و فرهنگ استفاده از این آموزش می باشد [۲۵].

یانکیک و همکارانش (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان "آموزش الکترونیک به عنوان یک راه برای بهبود کیفیت آموزشی برای دانشجویان بین المللی" به بررسی مشکلات تدریس ریاضیات برای یادگیری دانشجویان دانشگاه مهندسی در یک زبان غیر بومی پرداختند. زمانی که پژوهشگران مطالعاتشان را در دانشگاه های روسیه شروع کردند نتایج نظرسنجیشان به شناسایی مشکلات عمده پیش رو دانشجویان بین المللی، کمک کرد. در این پژوهش یک روش تدریس ریاضیات با استفاده از آموزش مجازی مبتنی بر ساختار ارائه شد. نتایج نشان داد که استفاده از آموزش مجازی، منجر به بهبود فرایند آموزشی و کیفیت آموزش عملی در یک دوره قابل درک خواهد شد [۲۶].

تایبو و همکارانش (۲۰۱۵) در پژوهشی با عنوان "عوامل موثر بر استفاده آموزش الکترونیک در دانشگاه اردن - دیدگاه های هیات علمی" به بررسی استفاده از فن آوری های دانش آموز محور در آموزش دانش آموزان بین المللی وزارت مقدماتی در زبان روسی و فن آوری های مانند یادگیری مبتنی بر مسئله، جستجو، پژوهش و فن آوری طراحی پرداختند. تاکید اصلی در فن آوری های بازی است. این ها ناشی از افزایش استفاده از کاراکترهای خاص آموزش و پرورش برای دانش آموزان بین المللی در وزارت مقدماتی است. این مقاله کاربردهای بالقوه این روش و استفاده از آنها را تایید میکند. بحث اصلی این است که از تکنیک های دانش آموز محور فن آوری ارتباطی به طور کلی، و بازی به طور خاص، بهبود کیفیت آموزش برای دانشجویان بین المللی که در سازمان از فرایند یادگیری استفاده می شود، حمایت شود. همچنین پژوهشگران به فعالیت های شخصی معلم در فرایند آموزشی، از جمله استفاده از فن آوری های ارتباطی دانش آموز محور تاکید می کنند [۲۷].

• تعاریف:

دیدگاه دانشجویان : دیدگاه عبارت است از ترکیبی از باورها و هیجان هایی که شخص را پیشاپیش آماده می کند تا به دیگران، اشیا و گروه های مختلف به شیوه مثبت یا منفی نگاه کند

تاehl : دانشجویانی که برای خود زوج زندگی انتخاب کرده اند و مسئولیت زندگی را قبول نموده اند.

جنسیت: منظور زن یا مرد بودن است

مقطع تحصیلی: برنامه درسی که هر دانشجو بر اساس جدول دانشگاه باید آن را طی و موفق به اخذ مدرک شود

وضعیت شغلی : منظور شاغل یا غیر شاغل بودن است.

هدف یا اهداف کلی:

- تعیین دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی

• اهداف اختصاصی:

- تعیین دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزشی مستقل
- تعیین دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزشی موثر
- تعیین دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزش چندرسانه ای
- تعیین دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزش مبتنی بر هدایت آموزش دهندگان

• اهداف کاربردی

- تعیین و تحلیل دیدگاه دانشجویان در خصوص اجرای آموزش مجازی به منظور اجرای هرچه مطلوب تر آموزش مجازی در دانشگاه علوم پزشکی همدان

• فرضیات یا سوالات پژوهشی:

- دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی چگونه است؟
- دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزشی مستقل چگونه است؟
- دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزشی موثر چگونه است؟
- دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزش چندرسانه ای چگونه است؟
- دیدگاه دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان در خصوص اجرای آموزش مجازی به عنوان یک محیط آموزش مبتنی بر هدایت آموزش دهندگان چگونه است؟
-

۲- روش پژوهش:

• نوع طرح و روش مطالعه:

روش پژوهش، پیمایشی و از نوع کاربردی می باشد؛ که با استفاده از ابزار پرسشنامه دیدگاه های دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان دریافت خواهد شد. اطلاعات پرسشنامه ها پس از گردآوری، استخراج و با استفاده از نرم افزار Spss و روش های آماری در قالب جداول و نمودارها مورد تجزیه و تحلیل قرار خواهد گرفت و در نهایت گزارش نهایی تحقیق بر مبنای یافته ها و نتایج تنظیم و تدوین خواهد شد.

• محیط پژوهش:

دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی همدان

• شروع مراحل انجام کار: اسفند ۱۳۹۵

• **محدودیت های پژوهش:**

به نظر می رسد یکی از محدودیت های این طرح پژوهشی این باشد که دانشجویان تحصیلات تکمیلی به دلیل مشغله کاری پرسشنامه را تکمیل نکنند، که سعی خواهد شد با توجیه افراد مورد پژوهش تا حد امکان این محدودیت مرتفع گردد.

• **ملاحظات اخلاقی:**

دیدگاه های دانشجویان تحصیلات تکمیلی مشارکت کننده در این تحقیق با رضایت آگاهانه آنها و بدون ذکر نام اشخاص، جمع آوری و گزارش خواهد شد.

• **جدول زمانی مراحل اجرای طرح:**

ردیف	نوع فع الیت	زمان کل	زمان اجرا به ماه											
			۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
۱	مطالعه مقدماتی و تهیه پروپوزال	۱	*											
۲	توزیع پرسشنامه و جمع آوری	۲		*	*									
۳	استخراج و جمع آوری داده ها	۱				*								
۴	تجزیه و تحلیل داده ها	۲				*	*							
۵	تنظیم گزارش نهایی	۲						*	*					

۳- محصولات مورد تعهد طرح (Deliverables)

ارائه مقاله در یکی از مجلات معتبر علمی و پژوهشی

۴- اطلاعات مربوط به هزینه ها :

• **جدول هزینه پروژه**

فعالیت ها	هزینه ها
مطالعه مقدماتی و تهیه پروپوزال	۲۰۰ هزار تومان
استخراج و جمع آوری داده ها	۳۰۰ هزار تومان
تجزیه و تحلیل داده ها	۲۰۰ هزار تومان
تهیه گزارش نهایی	۳۰۰ هزار تومان

- مبلغ قرار داد:
- یک میلیون تومان

نوع گرانت درخواستی:

مینی گرانت ☒ گرانت ترویجی ☐ گرانت توسعه ایی ☐ گرانت راهبردی ☐